

KleuterLab (2017)

Korte omschrijving en doelgroep

Het KleuterLab is een methode die speciaal ontwikkeld werd om kleuters spelenderwijs uitdaging te bieden door een beroep te doen op hun creatief, oplossend en samenwerkend vermogen, met expliciete aandacht voor het taalaspect dat bij onderzoeken hoort (redeneren, overleggen, hypotheses formuleren, analyseren en evalueren). De toolkit bevat 50 thematische kaarten die telkens starten met een verhaal en eindigen in een probleem. De kinderen formuleren vervolgens een hypothese en gaan deze toetsen met (autonomie-ondersteunde) begeleiding van de leraar. Het materiaal is geschikt voor de oudste kleuters en kleuters met een ontwikkelingsvoorsprong.

Uiterlijk van het materiaal

Kosten van het materiaal

De volledige KleuterLab toolkit met 50 onderzoekskaarten, 1 handleiding, 2 posters en 1 speelset is verkrijgbaar voor € 135.

Uitgever

De KleuterLab toolkit wordt uitgegeven door uitgeverij Het Kleine Avontuur. Het is een uitgeverij die hoofdzakelijk focust op educatief en avontuurlijk speelleermateriaal. Inge Schilders, de oprichter van de uitgeverij, ontwikkelde in samenwerking met derden verschillende materialen waarmee kinderen onderzoekend en ontwerpend aan de slag kunnen gaan.

Aanschaf

De toolkit kan online besteld worden via de website van de uitgeverij:

<http://hetkleineavontuur.nl/index.php/product/kleuterlab-toolkit/>

Twee gratis proefkaarten zijn te downloaden via de onderstaande link:

<http://kleuter-lab.nl/index.php/downloads/>

Theoretische verantwoording

KleuterLab gaat uit van onderzoekend en ontwerpend leren. De opdrachtkaarten bevatten telkens een probleem, waar de leerling een oplossing voor tracht te vinden. De kleuters gaan zelf op zoek naar een creatieve oplossing voor een probleem zodat ze zelf actief kennis construeren. De opdrachtkaarten bieden ruimte voor leerlingen om een eigen invulling te geven, waardoor ze ook op hun eigen ontwikkelniveau te werk kunnen gaan. Ze bedenken namelijk zelf een hypothese en bepalen dus ook zelf de mate van complexiteit ervan. De leerling kan hierdoor zelf aan de slag en wordt geactiveerd om zelf kennis te ontwikkelen. Hierbij kan de leerkracht ondersteunen door vragen te stellen. Daarbij kan een onderscheid gemaakt worden tussen synthesevragen en analysevragen, waarbij respectievelijk gevraagd wordt om voorspellingen te doen (wat zou er gebeuren als?) en om te verklaren wat er gebeurd is (de waaromvraag). Hierdoor worden leerlingen ondersteund om gestructureerd na te denken over problemen (Winkels & Hoogeveen, 2014).

Voor wie meer wilt weten over activerende didactiek en autonomie-ondersteunende vragen stellen:

Winkels, J., & Hoogeveen, P. (2014). *Het didactische werkvormen boek*. Assen, the Netherlands: Koninklijke Van Gorcum.

Conclusie

De opdrachten zijn duidelijk geformuleerd, waardoor deze gemakkelijk in te zetten zijn in de onderbouw. De opdrachten zijn ontwikkeld voor de kleuterklassen, maar zijn ook prima te gebruiken in groep 3 en 4. Het is belangrijk om aan de start van de opdracht duidelijk de opdracht te bespreken en tot een hypothese te komen die aansluit bij het ontwikkelingsniveau van de leerling. Daarbij zou de leerkracht de leerling op voorhand al kunnen stimuleren met synthesevragen. Wanneer deze hypothese duidelijk geformuleerd is, kunnen leerling vrij zelfstandig aan de slag. Daarbij is het leerzaam als de leerkracht tijdens het proces of naderhand met de leerlingen bespreekt wat er precies gebeurd is en waarom het de hypothese wel of niet waar was (analysevragen).

Praktijkvoorbeeld van dit materiaal: <https://youtu.be/ATqKJVeeY0cv>